

Реформування сектору централізованого теплопостачання в Україні

Чому можна навчитися у східних країн ЄС. Сучасні інструменти політики ЄС та кращі практики їх впровадження

Supported by:

Federal Ministry
for the Environment, Climate Action,
Nature Conservation and Nuclear Safety

Implemented by:

Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Зміст

Реформа теплопостачання: досвід країн ЄС

Ініціатива: Комплексне дослідження трансформації систем централізованого теплопостачання країн Центральної та Східної Європи на шляху до інтеграції в ЄС та впровадження сучасних енергетичних стандартів.

Обсяг дослідження: Вивчення досвіду **п'яти країн** колишнього Східного блоку, які успішно модернізували системи теплопостачання, успадковані з радянського періоду: **Німеччини (східні федеральні землі), Польщі, Чехії, Словаччини та Латвії.**

Експертиза: Дослідження реалізовано у співпраці з п'ятьма провідними європейськими аналітичними центрами та профільними експертами енергетичного сектору.

Ключові результати для України:

1. Визначення перевірених на практиці політичних, регуляторних та фінансових інструментів, які забезпечили успішну модернізацію сектору теплопостачання.
2. Узагальнення ключових уроків реформ — як успішних рішень, так і допущених помилок — для їх врахування під час подальшої трансформації українського сектору централізованого теплопостачання.
3. Формування практичної дорожньої карти переходу від дотаційних підприємств, залежних від викопного палива, до фінансово стійких, конкурентоспроможних і декарбонізованих систем теплопостачання.

Інформація про GIZ у світі (Статистика за 2024 рік)

GIZ в Україні:

30 років успішної співпраці

- За дорученням **уряду Німеччини, Європейського Союзу** та інших донорів GIZ сприяє **відновленню України на засадах** сталого розвитку, орієнтованого на громадян, та **прокладає шлях до вступу країни в ЄС**, будуючи гідне майбутнє для всіх українців.

Ми зосереджуємося на таких тематичних напрямках:

- Енергетика та пом'якшення наслідків зміни клімату
- Сталий економічний розвиток
- Стійке суспільство
- Багаторівневе управління

Приблизно
46
проектів

659
співробітників
працюють
в GIZ в
Україні

858
мільйонів
євро
фінансування

Загальний огляд проекту ReWarm

- **Мета:** Покращення рамкових умов для сталої модернізації підприємств централізованого теплопостачання в Україні, відповідно до планів реконструкції в Україні, постійне зменшення питомих викидів CO₂ від централізованого теплопостачання.

Тривалість: 01.04.2023 - 31.03.2027

Директор проекту: Доктор Вінфрід Дамм

Політичний партнер: Міністерство розвитку громад та територій України

Партнери:

- Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України
- Київська міська рада
- Виконавчий комітет Одеської міської ради
- Чернігівська міська рада
- Виконавчий комітет Черкаської міської ради
- Звягельська міська рада
- Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого

Реформування сектору
централізованого
теплопостачання
в Україні

Запуск проекту ReWarm, 5го липня 2024 рік.

«Лабораторія переходу». Вступ

Ключове повідомлення: Ми не просто відновлюємо існуючі системи — ми створюємо основу для їх якісного оновлення. Дослідження охоплює 30-річний період (1990–2025 рр.) та аналізує досвід п'яти країн, які успішно трансформували централізоване тепlopостачання від застарілих радянських моделей до сучасних, ефективних і конкурентних ринків Європейського Союзу.

Мета: Сформувати практичну дорожню карту розвитку стійких, ефективних і декарбонізованих систем централізованого тепlopостачання в Україні.

*GIZ: Реформування сектору централізованого теплопостачання в Україні
(ReWarm)*

Рекомендації щодо політики централізованого теплопостачання для сталого розвитку сектору ЦТ в Україні

Політичні інструменти та регуляторні механізми, які довели свою ефективність на практиці.

- *Практичні уроки та перевірені рішення, сформовані на основі досвіду п'яти країн Центральної та Східної Європи:*

Чеська Республіка · Словаччина · Східна Німеччина · Латвія · Польща

Зміст

03

Мета та ключові повідомлення

Мета, ключові повідомлення та напрямки діяльності

04

3 + 1 Стратегічні цілі енергетичної політики

Аналітична основа: безпека постачання · економічна доцільність · екологічна стійкість · послуги, орієнтовані на користувача

05–06

Методологія

П'ять ключових етапів · Ключові завдання · 4 цілі політики · 13 ключових показників ефективності (KPI) · 12 пріоритетних напрямків · 5 країн

07

Огляд: 12 пріоритетних напрямків політики

Огляд продуктивності та стану

08–19

Детальний огляд: кожна пріоритетний напрямок (1–12)

Основні виклики · Рекомендації щодо політики · Механізми впливу політики

20

Від фактів до дій

Синтез: ключові повідомлення та 3 пріоритетні напрямки діяльності

Мета та ключові повідомлення

Мета: Сформулювати висновки для розробки концептуальної основи політики у сфері централізованого теплопостачання, що інтегрує чотири ключові пріоритети: надійність, економічну ефективність, екологічну сталість та клієнтоорієнтованість послуг.

Окремі заходи, спрямовані на досягнення однієї мети, навряд чи будуть успішними => Трансформація системи централізованого теплопостачання потребує цілісних, взаємоузгоджених пакетів заходів у цій галузі.

Ключові напрямки діяльності:

1 Фінанси

40-річне фінансування інфраструктури (державне + приватне) — переважно не за рахунок грантів

2 Регулювання

Незалежний регулятор, інвестиційні тарифи, відсутність політичного впливу

3 Цілі

Обов'язковий закон про ВДЕ + плани трансформації операторів + процес планування теплопостачання міста

Крім того: щоб відповідати стандартам ЄС, потрібно ще багато чого зробити

3 + 1 Стратегічні цілі енергетичної політики

I Безпека постачання та стійкість

Надійне постачання: перебої з паливом, екстремальні погодні умови, збої в інфраструктурі.

Інструменти політики

- Вимоги щодо диверсифікації палива
- Вимоги до резервної потужності N-1
- Технічні стандарти та готовність до надзвичайних ситуацій

II Економічна життєздатність (довгострокова)

ЦТ має бути фінансово сталим для всіх зацікавлених сторін, але їхні інтереси суперечать одне одному:

Споживачі: Доступні ціни
Компанії ЦТ: Повне відшкодування витрат + реінвестування
Широка громадскість: Мінімальна субсидія, максимальна ефективність та кліматичні цілі

Інструменти політики

- Тарифне та інвестиційне регулювання
- Доступ до довгострокового фінансування
- Розробка цільових субсидій

III Екологічна стійкість

Зменшити вплив на клімат та якість повітря за рахунок підвищення енергоефективності та декарбонізації

Інструменти політики

- Зобов'язуючі показники щодо декарбонізації
- Зобов'язання щодо інтеграції ВДЕ
- Стандарти енергоефективності та підтримка низьковуглецевих технологій

IV Послуги, орієнтовані на користувача

Споживачам потрібне надійне теплопостачання, прозорість, індивідуальний контроль та оперативне обслуговування.

Інструменти політики

- Стандарти якості послуг та вимоги щодо обліку
- Права споживачів на інформацію
- Доступне врегулювання спорів

Методологія дослідження: П'ять ключових етапів

1

Розробка аналітичної бази

4 цілі політики → 13 ключових показників ефективності → 12 пріоритетних напрямків. Ітеративний (багаторазовий), за участю спеціалістів з тепlopостачання.

2

Збір даних експертами країни

Матриця політики: Управління · Тарифи · Захист прав споживачів · Фінансування · Модернізація · Декарбонізація ...

3

Експертна оцінка ключових показників ефективності (KPI)

Оцінювання відповідності ЦТ за 6-бальною шкалою з перехресною AI-валідацією (~85%)

4

Порівняльний аналіз країн

3 рівні: Узагальнення за цілями · Індивідуальний ключовий показник ефективності (KPI) · Якісний аналіз політики.

5

Виведені рекомендації щодо політики

12 напрямків політики: Основні виклики · Рекомендації щодо політики · Механізми впливу політики

12 пріоритетних напрямків політики для модернізації ЦТ в Україні (огляд)

Середні показники ефективності KPI в 5 країнах (включно з Польщею) · Огляд стану

1

Енергоефективність понад усе (+ розподільвачі теплової енергії)

Ключові показники ефективності (KPI): G, J, K

3

Довгострокова стратегія декарбонізації та стійкості

Ключові показники ефективності (KPI): H, I, A

5

Чіткий розподіл обов'язків та меж повноважень

Ключові показники ефективності (KPI): J, K

7

Регулювання цін – вирішення двох суперечливих завдань

Ключові показники ефективності (KPI): C, D

9

Технічна модернізація та зменшення тепловтрат

Ключові показники ефективності (KPI): G

11

Останній крок — ІТП, поквартирний облік та ГВП

Ключові показники ефективності (KPI): J, K

2

Централізоване тепlopостачання — капіталомістка інфраструктура, яка потребує довгострокових інвестицій=> фінансовий механізм

Ключові показники ефективності (KPI): D, E

4

Муніципальний план тепlopостачання

Ключові показники ефективності (KPI): I

6

Модель управління тепlopостачальним підприємством

Ключові показники ефективності (KPI): D, N

8

Захист прав споживачів

Ключові показники ефективності (KPI): L, M

10

Шляхи розвитку технологій декарбонізації

Ключові показники ефективності (KPI): A, H

12

Галузева асоціація підприємств централізованого тепlopостачання та інституційний потенціал (підтримує всі 11 пріоритетних напрямків)

Пріоритетний напрямок 1: Енергоефективність понад усе та розподільвачі теплової енергії

Основні виклики

→ Енергоефективність понад усе є обов'язковим зобов'язанням перед ЄС/Зобов'язання Енергетичного співтовариства:

Ефективність завжди важливіша за постачання!

→ Використання розподільвачів теплової енергії без дотримання необхідних технічних вимог призводить до перерозподілу витрат, а не до економії коштів.

Рекомендації щодо політики

Реком.
1А

Послідовне впровадження розподільвачів теплової енергії — лише після підтвердження виконання 6-етапного ланцюжка попередніх умов (1) Встановлення теплолічильника в будівлі → (2) Промивання/фільтрація трубопроводів → (3) Регулюючий клапан диференційного тиску на ІТП → (4) Регулюючі клапани, незалежні від тиску, для балансування стояків → (5) Термостатичні радіаторні клапани з каліброваними байпасами → (6) Встановлення розподільвача

Реком.
1В

Заходи політики «Енергоефективність понад усе»: запровадити обов'язкове використання ІТП з гідравлічним балансуванням; пов'язати дотримання принципу «Енергоефективність понад усе» з усіма інструментами надання грантів; фінансувати повний комплекс заходів (ІТП + гідравлічне балансування + терморегулюючі клапани радіаторів + розподільвачі теплової енергії) як єдину інвестицію — а не лише розподільвачі

Реком.
1С

Спочатку - демонстрація: пілотні проекти підлягають незалежному моніторингу; впровадження на національному рівні здійснюється лише після підтвердження реальної економії коштів домогосподарств, наявності на ринку підрядників та необхідної економічної ефективності.

Пріоритетний напрямок 2: Централізоване тепlopостачання — капіталомістка інфраструктура, яка потребує довгострокових інвестицій

Основний виклик

Потрібна довгострокова та надійна інвестиційна база: сектор централізованого тепlopостачання — це бізнес, орієнтований на 40–60-річний термін експлуатації активів, який конкурує з 4-річними політичними циклами (найслабший показник ефективності серед усіх))

Рекомендації щодо політики

Реком.
2А

Необхідні кошти на реконструкцію та модернізацію систем централізованого тепlopостачання: гранти ЄС (25–35 %) + пільгові кредити міжнародних фінансових інститутів (ЄБРР/ЄІБ/KfW на строк 25–40 років) + муніципальні облігації з державною гарантією + відшкодування капітальних витрат за рахунок тарифів. Подання заявки через єдине вікно. Вимоги до заявників: затверджений план тепlopостачання + план трансформації оператора.

Реком.
2В

Тариф, який базується на активах, із явною компенсацією капітальних витрат: формула рентабельності активів (ROA), фіксована плата за потужність (євро/кВт), регуляторні періоди тривалістю 4–5 років, автоматичне перенесення витрат на паливо, утримання 50 % приросту ефективності. Банківська привабливість: розділення рахунків + муніципальна гарантія.

Пріоритетний напрямок 3: Довгострокові стратегії декарбонізації та стійкості

Основний виклик

Зобов'язуючі цілі: Без зобов'язуючих цілей сектори, що використовують викопне паливо, потрапляють у пастку залежності від викопних джерел енергії (наприклад, частка вугілля в Польщі за 20 років знизилася лише з 82% до 61% через відсутність зобов'язуючих термінів відмови від його використання)

Рекомендації щодо політики

Реком.
ЗА

Закріплення обов'язкових національних цільових показників щодо ВДЕ у первинному законодавстві: наприклад, 50 % ВДЕ + скидне тепло до 2030 року, 80 % до 2035 року, 100 % до 2040 року. Заборона будівництва нових монопаливних вугільних/газових потужностей з моменту набрання чинності законом. Заборона будівництва «тимчасових» об'єктів, що працюють на викопному паливі, без затвердженого графіка переходу.

Реком.
ЗВ

Експлуатаційна стійкість та принцип «N-1»: резервне живлення є обов'язковим для найбільших електростанцій. Невеликі системи (< 50 ГВт·год): тепловий насос у поєднанні з невеликим резервним джерелом на біомасі/біогазі є стандартним рішенням — це запобігає залежності від викопного палива без бюрократичних вимог щодо використання двох видів палива

Реком.
ЗС

Дорожні карти декарбонізації для операторів: усі оператори, обсяг виробництва яких перевищує 10 ГВт·год на рік, повинні подати План декарбонізації до 2050 року з 5-річними проміжними цілями. Затвердження тарифів залежить від подання плану та досягнутого прогресу.

Пріоритетний напрямок 4: Муніципальний план тепlopостачання

Основний виклик

Муніципальний план тепlopостачання переводить національні цілі у практичні рішення на місцевому рівні. Розроблення плану має бути обов'язковим, а його положення — рекомендаційними.

Рекомендації щодо політики

Реком.
4А

Національне законодавство визначає муніципальний план тепlopостачання як обов'язкову функцію міської територіальної громади, що передбачає три цільові регуляторні функції: (1) **Регулювання відключень**: чітка правова база, що обмежує індивідуальні відключення за відсутності доведеної економічно вигідної альтернативи; (2) **Обов'язкове підключення нових об'єктів** у визначених зонах обслуговування централізованого тепlopостачання; (3) **Цілорічна життєздатність**: плани повинні враховувати стратегію забезпечення ГВП та задоволення літнього попиту.

Дотримання процедурних вимог (обов'язкове виконання, санкції = позбавлення права на отримання гранту), результати не є обов'язковими. План декарбонізації оператора (Реком. 3С) є обов'язковим елементом муніципального плану тепlopостачання. Законодавство вимагає проведення офіційних консультацій між міською територіальною громадою та оператором.

Чому саме необов'язкові результати? Обов'язкові результати гальмують амбіції, перетворюють партнерські відносини на відносини, які базуються на дотриманні вимог, та знижують здатність до адаптації в міру розвитку технологій. Закон Німеччини про опалення 2024 дотримується того самого принципу.

Пріоритетний напрямок 5: Чіткий розподіл обов'язків та меж повноважень

Основний виклик

Неоднозначність щодо межі власності та межі надання послуг між компанією, що надає послуги централізованого теплопостачання, та власником будівлі є джерелом операційних суперечок у всіх п'яти країнах.

Рекомендації щодо політики

Реком.
5А

Визначити межі власності та надання послуг у первинному законодавстві: компанія теплопостачання = тепловий лічильник на вході до будівлі + уся мережева інфраструктура. Власник будівлі = ІТП (теплообмінник) + внутрішня розподільна мережа + лічильники в квартирах. Модель: Постанова Кабінету міністрів Латвії № 876 (2008) або § 9–10 німецького AVBFernwärmeV.

Реком.
5В

Укладайте договори з ОСББ як уповноваженим представником співвласників багатоквартирного будинку. Такий підхід є стандартною практикою та дає змогу скоротити кількість спорів щодо нарахувань і оплати на 60–80 % порівняно з укладанням договорів безпосередньо з окремими власниками квартир.

Реком.
5С

Запровадьте обов'язкове використання ІТП з гідравлічним балансуванням для всіх нових підключень і проєктів реконструкції. Для існуючих об'єктів передбачте п'ятирічну програму модернізації з пріоритетністю за рівнем теплових втрат та технічного стану. Технічні вимоги до підстанцій мають забезпечувати готовність до систем централізованого теплопостачання 4-го покоління (температура подачі ≤ 55 °C) та можливість дистанційного моніторингу.

Пріоритетний напрямок 6: Модель управління теплопостачальним підприємством

Основний виклик

Структура управління — модель власності, організаційно-правова форма, розділення рахунків — визначає, чи може компанія отримати доступ до фінансування та залучити довгострокові інвестиції.

Рекомендації щодо політики

Реком.
6А

Муніципальна/змішана форма власності (40–100 % належить місцевій владі) як домінуюча модель: корпоративна структура (товариство або еквівалент): незалежна від щорічних циклів формування муніципального бюджету, здатна отримати кредитний рейтинг. Слід уникати повної приватизації (досвід Чехії та Німеччини: виведення активів → ремуніципалізація з великими витратами).

Реком.
6В

Обов'язкове розділення фінансових рахунків: виробництво, передача/розподіл та торгівля — необхідна умова для здійснення регуляторного нагляду, доступу третіх осіб та проведення інвесторами комплексної перевірки.

Реком.
6С

Регульований доступ третіх сторін для незалежних виробників тепла: законне право на ведення переговорів щодо доступу до мережі централізованого теплопостачання для використання скидного тепла, відновлюваних джерел енергії та когенерації на недискримінаційних умовах. Регулюючий орган встановлює прозорі рамки та вирішує спори. НЕ повний відкритий доступ — двосторонні домовленості з регулятором контролем.

Пріоритетний напрямок 7: Регулювання цін – вирішення двох суперечливих завдань

Основний виклик

Конфлікт між доступністю та рентабельністю: забезпечення доступності тепла може поставити під загрозу фінансову стійкість, необхідну для довгострокових інвестицій, — і навпаки. Нинішнє регулювання в Україні є надто деталізованим і не вирішує цього конфлікту. Виходом є **регулювання, засноване на принципах:** встановити норму рентабельності активів (ROA) та принципи окупності капітальних вкладень (CAPEX); надати фахівцям свободу дій у цих рамках; передбачити чіткі стимули для зменшення збитків та підвищення енергоефективності.

Рекомендації щодо політики

Реком.
7А

Незалежний національний регулятор: призначення на строковий термін (5–7 років), захист від звільнення. Перегляд тарифів на підставі парламентського закону прямо заборонений у первинному законодавстві, за винятком окремих випадків надзвичайного стану в країні, при цьому передбачається повне відшкодування збитків.

Реком.
7В

Методологія ROA, заснована на принципах: дозволений дохід = обґрунтовані операційні витрати + амортизація активів + рентабельність активів × базова вартість активів + премія за ефективність. Періоди 4–5 років, автоматичне перенесення вартості палива, компанії зберігають 50 % приросту ефективності. Повна методологія опублікована разом із наочними прикладами.

Реком.
7С

Цільовий соціальний захист — а не загальне обмеження цін: прямі дотації на опалення для перевірених вразливих споживачів. Замороження цін у Польщі = короткостроковий захист споживачів + довгострокове руйнування галузі.

Пріоритетний напрямок 8: Захист прав споживачів

Основний виклик

Задоволеність споживачів є запорукою політичної стійкості системи централізованого теплопостачання. Галузь, яка втрачає довіру споживачів, втрачає частку ринку і, зрештою, своє право на існування.

Рекомендації щодо політики

Реком.
8А

Загальні умови постачання тепла в Україні (зразок: AVBFernwärmeV у Німеччині): типовий договір, який регулює строк дії, положення про коригування цін (об'єктивні опубліковані індекси), стандарти якості послуг, обов'язки щодо обліку, повідомлення про планові перебої в постачанні, вирішення спорів. Опубліковано регуляторним органом; підприємства можуть пропонувати кращі умови, але вони ніколи не можуть бути гіршими за стандартні.

Реком.
8В

Трирівнева система вирішення спорів: 1-й рівень — відповідь компанії-постачальника тепла протягом 10 робочих днів; 2-й рівень — обов'язкове рішення незалежного регулятора протягом 60 днів; 3-й рівень — адміністративні суди/омбудсмен із захисту прав споживачів. Автоматична фінансова компенсація за неналежне теплопостачання.

Пріоритетний напрямок 9: Технічна модернізація та зменшення тепловтрат

Основний виклик

Застаріла інфраструктура радянських часів: великі втрати, однотрубні системи, надмірно розгалужені мережі. Комплексні підходи забезпечують набагато вищу ефективність, ніж фрагментарні заходи.

Рекомендації щодо політики

Реком.
9А

Попередньо ізольовані двотрубні мережі як обов'язковий стандарт: під час усіх реконструкцій — без винятків для «тимчасових» однотрубних ремонтів. Нові мережі: максимальна проектна температура подачі — 90 °С. Поступове виведення з експлуатації радянських парових мереж за пріоритетним графіком (інтенсивність втрат + залишковий термін експлуатації).

Реком.
9В

Інтегрована генерація + мережа + модернізація ІТП: гранти, спрямовані на стимулювання реалізації комплексних проєктних пропозицій. Зразком слугує федеральна програма для Східної Німеччини, реалізована після возз'єднання. Фрагментарні підходи забезпечують значно нижчу ефективність.

Пріоритетний напрямок 10: Шляхи розвитку технологій декарбонізації

Основний виклик

Кожен вугільний або газовий котел, встановлений сьогодні, означає зобов'язання на 25–35 років. Вибір технологічного шляху залежить від розміру системи — універсального рішення не існує.

Рекомендації щодо політики

Реком.
10А

Надавайте пріоритет використанню скидного тепла, передбачаючи обов'язкову оцінку можливостей його інтеграції від промислових підприємств до системи тепlopостачання (понад 5 ГВт-год/рік, температура понад 60 °С або з можливістю модернізації, на відстані до 5 км від мережі централізованого тепlopостачання). Муніципальні плани тепlopостачання мають передбачати систематичне картографування джерел скидного тепла (центри обробки даних, підприємства харчової промисловості, метрополітен, очисні споруди, індустриальні парки). Механізмом реалізації є система доступу сторонніх суб'єктів (Реком. 6С).

Реком.
10В

Великі теплові насоси + теплові акумулятори: промислові теплові насоси (5–20 МВт теплової потужності) + акумулятори (1 000–10 000 м³) забезпечують накопичення теплової енергії та надання гнучких послуг енергосистемі. Ключовою умовою є поступове зниження температури теплових мереж та інтеграція теплових акумуляторів для підвищення гнучкості системи (Реком. 9А). За розміром системи — великі (>500 ГВт-год): ТЕЦ на біомасі → теплові насоси → геотермальна енергія. Середні (50–500 ГВт-год): біомаса + скидне тепло. Малі (<50 ГВт-год): електричні теплові насоси.

Пріоритетний напрямок 11: Останній крок — ІТП, поквартирний облік та ГВП

Основні виклики

- **Межі власності та межі обслуговування між компанією**, що надає послуги з тепlopостачання, та власником будівлі часто залишаються нечіткими, що призводить до інвестиційних суперечок та недостатнього ІТП.
- **Розбіжність у рівні дотримання законодавства**: Чехія — 6 із 6, Словаччина — 2 із 6 випадків встановлення лічильників — однакові законодавчі вимоги, але різниця полягає в рівні їх виконання.
- **Припинення надання послуг ГВП** призводить до втрати 15–25 % річного доходу від ДН, що прискорює зниження рентабельності мережі.

Рекомендації щодо політики

Реком.
11А

Обов'язкове встановлення ІТП з гідравлічним балансуванням — для всіх нових об'єктів та об'єктів, які реконструюються. Існуючі будівлі: 5-річна програма фінансування. Технічні характеристики: готовність до 4-го покоління (≤ 55 °C), компенсація температурних коливань, дистанційний моніторинг.

Реком.
11В

Вимога щодо послідовного обліку — індивідуальні лічильники для нових будівель та двотрубних систем; застосування розподільвачів теплової енергії лише за умови підтвердження виконання всіх попередніх вимог (див. Пріоритетний напрямок 1, Реком. 1А); щорічні перевірки та штрафи за невиконання вимог.

Реком.
11С

Постачання гарячої води протягом усього року є стандартною складовою обсягу послуг — припинення такого постачання допускається лише за рішенням уповноважених органів, а нові та реконструйовані ІТП повинні передбачати технічну можливість його забезпечення.

Пріоритетний напрямок 12: Галузева асоціація підприємств централізованого теплопостачання та інституційний потенціал

Чому галузева асоціація важлива:

Сильна галузева асоціація заповнює прогалини в області даних, стандартів, лобювання інтересів та розбудови потенціалу, які не можуть ефективно усунути ані окремі підприємства, ані регуляторні органи. Вона діє як **мультиплікатор ефективності всіх інших рекомендацій**, роблячи регулювання більш дієвим, інвестиції — більш привабливими для інвесторів, а трансформацію — більш обґрунтованою.

Рекомендація 12: Створити або зміцнити Галузеву асоціацію підприємств централізованого теплопостачання України

Реком.
12A

Щорічна галузева статистика: моніторинг ключових показників ефективності, дані про інвестиції, рівні тарифів, показники тепловтрат — без надійної статистики неможливе обґрунтоване регулювання.

Реком.
12C

Представництво в регуляторних органах: виконання офіційної консультативної функції в процесі розробки регуляторної методології та законодавчих процедур — один із розробників відповідної системи.

Реком.
12E

Навчання та професійний розвиток: проектування теплових насосів, цифровізація мереж, фінансовий менеджмент — усунення прогалин у технічних навичках для підтримки процесу декарбонізації.

Реком.
12B

Технічні стандарти: добровільні стандарти щодо обладнання, технічних характеристик ІТП, обліку та якості обслуговування споживачів — сприяють зменшенню регуляторного навантаження та гармонізації ринку підрядних робіт.

Реком.
12D

Розвиток потенціалу: структуровані навчальні програми для операторів цифрової інфраструктури, муніципалітетів та регуляторних органів — управління, фінанси, закупівлі, взаємодія із зацікавленими сторонами.

Реком.
12F

Обмін досвідом на європейському рівні: офіційне членство в організації «Euroheat & Power» — порівняльний аналіз даних, обмін передовим досвідом та діалог щодо політики на рівні ЄС.

Від фактів до дій

12 пріоритетних напрямків для розробки концептуальної основи політики у сфері централізованого теплопостачання, спрямованої на досягнення 4 основних цілей на основі досвіду Чехії, Словаччини, Східної Німеччини, Латвії та Польщі

Окремі заходи, спрямовані на досягнення однієї мети, навряд чи будуть успішними

=>Трансформація системи централізованого теплопостачання потребує цілісних, взаємоузгоджених пакетів заходів у цій галузі.

Ключові напрямки діяльності:

1 Фінанси

40-річне фінансування інфраструктури (державне + приватне) — переважно не за рахунок грантів

2 Регулювання

Незалежний регулятор, інвестиційні тарифи, відсутність політичного впливу

3 Цілі

Обов'язковий закон про ВДЕ + плани трансформації операторів + процес планування теплопостачання міста

Крім того: щоб відповідати стандартам ЄС, потрібно ще багато чого зробити

Дякую!

Д-р Вінфрід Дамм, Директор проекту ReWarm
winfried.damm@giz.de

+49 6196 79 4878